

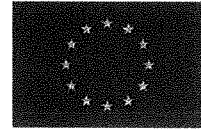


ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ»



Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

13/05/2026

Αριθ.Πρ.: οικ. 859

ΘΕΜΑ: Έγκριση συχνών ερωτήσεων – απαντήσεων για την Πρόσκληση «Ενίσχυση και Προώθηση Κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Π.Ι.Ν.», στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ιόνια Νησιά» 2021-2027.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005),
2. Τον ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», όπως ισχύει,
3. Τον ν. 4605/2019 (Α' 52) και ειδικότερα το άρθρο 26 για την τροποποίηση των διατάξεων του ν. 4314/2014 (Α' 265),
4. Τον ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (Α' 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 και 40,
5. Το άρθρο 33 του ν. 4538/2018 (Α' 85) σχετικά με τη δυνατότητα να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ),
6. Τον ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), όπως ισχύει,
7. Το π.δ. 147/2010 (ΦΕΚ 240Α') «Οργανισμός της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων», όπως ισχύει,

8. Την υπ' αρ. 1371/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών για την ανακήρυξη Περιφερειακών Αρχών στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων κατά τις εκλογές της 8ης Οκτωβρίου 2023 και της 15ης Οκτωβρίου 2023
9. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29.07.2021 (CCI2021EL16FFPA001),
10. Την απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C(2022) 6508 final)/05-09-2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «Ιόνια Νησιά» (CCI 2021EL16FFPR014
11. Την υπ. αριθμ. 32671/ΕΥΘΥ328/23-03-2015 (ΦΕΚ 791/Β/06-5-2015 Υπουργική Απόφαση, με θέμα «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠ Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 4314/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013,
14. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 110565/17.11.2022 (ΦΕΚ 5958/Β/22.11.2022) με θέμα «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))]», όπως ισχύει,
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (Ο.Ι. ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014) της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.2831/2023 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 (Ο.Ι. L,2023/2831, 15.12.2023) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis)
17. Τον Ν. 4430/2016 για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (Α' 205), όπως ισχύει,
18. Τη με αριθμ. 61621/Δ5.2643/30.12.2016 (Β' 56) Υπουργική Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας,
19. Τον ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης-Εμβάθυνση της Δημοκρατίας-Ενίσχυση της Συμμετοχής-Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»]- Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ- Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση-Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις»,

20. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124της 20.05.2003],

21. Τον ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (Α' 139) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων»,

22. Τη με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027»,

23. Τη με α.π. 5483/20.01.2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών-Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 390),

24. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β' 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ'αρ. 114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α' 61» (Β' 6131),

25. Την με αρ. πρωτ. οικ. 573/15-3-2024(ΦΕΚ 1998/1-4-2024 Τευχ.Β') απόφαση Περιφερειάρχη για τον Ορισμό του «Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης του Ε.Π. «Ιόνια Νησιά 2021-2027» και ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων.

26. Τη με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

27. Την με αρ. πρωτ. 61621/Δ5.2643/30-12-2016 (ΦΕΚ 56/Β/18-1-2027) Απόφαση Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Εργασίας με θέμα «Τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/31.10.2016) “Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις”».

28. Την με αρ. πρωτ. 1900/17-10-2025 Απόφαση Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων για την προκήρυξη της δράσης “ Ενίσχυση και Προώθηση Κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Π.Ι.Ν.», στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ιόνια Νησιά» 2021-2027 ”, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την έγκριση αρχείου Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για την πρόσκληση «Ενίσχυση και Προώθηση Κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Π.Ι.Ν.», στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ιόνια Νησιά» 2021-2027, για την αποσαφήνιση και διευκρίνιση σημείων της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και των Παραρτημάτων.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΕΠΕΚΛΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

- Κατάλογος συχνών ερωτήσεων – απαντήσεων

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ / ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

- Χρονολογικό Αρχείο



ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ"
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Κέρκυρα 14.05.2026.....
ΒΙΚΕΝΤΙΑ ΛΑΜΑΚΙΑ

«Ενίσχυση και Προώθηση Κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Π.Ι.Ν.»,
στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ιόνια Νησιά» 2021-2027

ΑΡΧΕΙΟ ΣΥΧΝΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

1. **Ερώτηση:** Η Πρόσκληση αναφέρει ότι δικαιούχοι της Δράσης είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο.), του άρθρου 3 του Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α). Ποιες είναι οι νομικές μορφές που περιλαμβάνονται στον εν λόγω Νόμο;

Απάντηση: Οι δικαιούχοι της Δράσης περιλαμβάνονται και περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 3 του Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α). Επισημαίνεται ότι στον Ν.4430/2016, περιλαμβάνεται και το σύνολο του θεσμικού πλαισίου (σύσταση, οργάνωση, σκοπούς, λειτουργία κλπ) που διέπει τους Φορείς Κ.Α.Ο.

2. **Ερώτηση:** Φορέας Κ.Α.Ο. που δραστηριοποιείται πριν τη δημοσίευση της Πρόσκλησης εκτός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και επιθυμεί να ιδρύσει υποκατάστημα εντός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, έχει δικαίωμα συμμετοχής στην παρούσα Δράση;

Απάντηση: ΟΧΙ. Δεν έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης Υφιστάμενοι Φορείς Κ.Α.Ο. που δραστηριοποιούνται εκτός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και δεν διαθέτουν υποκατάστημα εντός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων πριν την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης.

Σύμφωνα με το σημείο α/α 8 του ΚΕΦ 4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ για τους υφιστάμενους φορείς ορίζεται ότι: «*Να δραστηριοποιούνται διαθέτοντας εγκατάσταση εντός της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων στην οποία θα υλοποιηθεί η επενδυτική πρόταση πριν την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης*».

3. **Ερώτηση:** Υφιστάμενος φορέας Κ.Α.Ο. έχει έδρα και δραστηριοποιείται εντός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με επιλέξιμο ΚΑΔ και επιθυμεί να ιδρύσει υποκατάστημα εντός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων όπου θα πραγματοποιηθούν οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Μπορεί να κάνει έναρξη του υποκαταστήματος στην ΔΟΥ κατόπιν της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης;

Απάντηση: ΝΑΙ. Εφόσον ο Φορέας Κ.Α.Ο. διαθέτει εγκατάσταση (έδρα) στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων πριν τη δημοσίευση της Πρόσκλησης, με επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της επενδυτικής πρότασης,

δύναται να ιδρύσει ένα νέο υποκατάστημα εντός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων κατόπιν της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το υποκατάστημα θα πρέπει να διαθέτει τον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης κατά την ημερομηνία έναρξής του ενώ θα δηλωθεί ως τόπος υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης ως νέα εγκατάσταση στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση ο τόπος υλοποίησης θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις όπως ορίζονται στα πλαίσια της δράσης, π.χ. αυτοτελής επαγγελματικός χώρος, μη συστέγαση κλπ.

4. **Ερώτηση:** Υφιστάμενος φορέας Κ.Α.Λ.Ο. δηλώνει ως τόπο υλοποίησης την έδρα του στην οποία δραστηριοποιείται εντός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων. Δύναται να μεταφέρει τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης σε νέο υποκατάστημα που προτίθεται να ανοίξει εντός Περιφέρειας Ιονίων Νήσων κατόπιν της έγκρισης του έργου και κατά την διάρκεια της υλοποίησης;

Απάντηση: ΝΑΙ. Εφόσον ο Φορέας Κ.Α.Λ.Ο. εγκριθεί στη Δράση δύναται να μεταβάλει το τόπο υλοποίησης της επένδυσης σε νέο υποκατάστημα κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος τροποποίησης και αξιολόγησης του σύμφωνα με το ΚΕΦ 12.1.1 της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης.

Το υποκατάστημα θα πρέπει να διαθέτει τον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης κατά την ημερομηνία έναρξής του.

Σε κάθε περίπτωση ο τόπος υλοποίησης θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις όπως ορίζονται στα πλαίσια της δράσης, π.χ. αυτοτελής επαγγελματικός χώρος, μη συστέγαση κλπ.

5. **Ερώτηση:** Φορέας που έχει ιδρυθεί πριν την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης μπορεί να υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης ως Υπό-Σύσταση φορέας;

Απάντηση : ΟΧΙ. Υπό σύσταση Φορείς Κ.Α.Λ.Ο. για τη δράση είναι οι φορείς οι οποίοι θα συσταθούν (απόκτηση ΑΦΜ έναρξη ΔΟΥ) και θα ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους μετά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης εφόσον πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων του ΚΕΦ.4 για τους Υπό σύσταση φορείς.

Φορέας που έχει συσταθεί (απόκτηση ΑΦΜ έναρξη ΔΟΥ) πριν την έκδοση της παρούσας πρόσκλησης ήτοι 17/10/2025 θεωρείται Υφιστάμενος Φορέας για την παρούσα Δράση εφόσον πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων του ΚΕΦ.4 για τους Υφιστάμενους φορείς.

6. **Ερώτηση:** Φορέας που έχει ιδρυθεί μετά την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης και πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης σε ποια κατηγορία δικαιούχων εμπίπτει στα πλαίσια της παρούσας δράσης;

Απάντηση: Φορέας που έχει ιδρυθεί μετά την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης και πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στην δράση ΔΕΝ εμπίπτει σε καμία κατηγορία δικαιούχων στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης και συνεπώς δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στη Δράση.

7. **Ερώτηση:** Μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. που δραστηριοποιείται ή θα δραστηριοποιηθεί σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους Κ.Α.Δ, βάσει του σχετικού Παραρτήματος της Πρόσκλησης;

Απάντηση: Στα πλαίσια της παρούσας δράσης, δύναται να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης Φορείς Κ.ΑΛ.Ο. που δραστηριοποιούνται ταυτόχρονα σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους Κ.Α.Δ.- βάσει του Παραρτήματος ΙΙΙ της Πρόσκλησης - καθώς επίσης λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς όπως ορίζονται στο ΚΕΦ 5 της αναλυτικής πρόσκλησης.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, να αφορά τον/τους επιλέξιμο/ους Κ.Α.Δ. επένδυσης που δηλώνονται κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

8. **Ερώτηση:** Μία από τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη Δράση είναι η οργάνωση της δραστηριότητας σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο. Τι ορίζεται ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος και τί συμβαίνει στην περίπτωση που ένας υφιστάμενος Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. δεν πληροί κατά την υποβολή της πρότασης την εν λόγω προϋπόθεση;

Απάντηση: Ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος ορίζεται ο χώρος που αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρισμού) και δεν χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ως κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα). Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, ο Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. δραστηριοποιείται σε μη αυτοτελή επαγγελματικό χώρο, μπορεί να δηλωθεί η τωρινή εγκατάσταση εφόσον πρόκειται για υφιστάμενη επιχείρηση. Εφόσον όμως εγκριθεί το επιχειρηματικό σχέδιο ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει κάνει μεταφορά της εγκατάστασής του, σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο.

Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες εάν και εφόσον ο φορέας μεταφερθεί σε αυτόνομο χώρο, και από το σημείο αυτό και μετά.

9. **Ερώτηση:** Μία από τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη Δράση είναι η μη συστεγάση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Υφιστάμενος Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. που δραστηριοποιείται κατά την περίοδο υποβολής της πρότασης σε συστεγαζόμενο επαγγελματικό χώρο, μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης;

Απάντηση: Στην περίπτωση που ένας φορέας Κ.ΑΛ.Ο **συστεγάζεται** δύναται να υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση δηλώνοντας την τωρινή εγκατάσταση. Εφόσον όμως εγκριθεί το επιχειρηματικό σχέδιο, ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει κάνει μεταβολή της εγκατάστασής του, μεταφέροντας αυτή σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα της δράσης ο φορέας θα πρέπει να **μην συστεγάζεται καθ' όλη την διάρκεια υλοποίησης της πράξης** και ως εκ τούτου, οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες εάν και εφόσον μεταφερθεί σε αυτόνομο χώρο, και από το σημείο αυτό και μετά.

Ο σχετικός περιορισμός ισχύει για όλους τους φορείς ΠΛΗΝ των ΚΟΙΝΣΕΠ ΕΝΤΑΞΗΣ. Αποκλειστικά και μόνο για τις ΚοινΣεπ Ένταξης δίνεται η δυνατότητα συστέγασης με συναφή σύλλογο ή σωματείο, εφόσον υπάρχει σχετική πράξη παραχώρησης χώρου και προσδιορίζεται με σαφήνεια το ποσοστό (%) των εξόδων το οποίο αφορά στην ΚΟΙΝΣΕΠ.

10. Ερώτηση: Ποια είναι η περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών και ποιο είναι το μέγιστο χρονικό διάστημα υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου;

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης (17/10/2025), ενώ η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Η περίοδος υλοποίησης της πράξης είναι είκοσι τέσσερις (24) μήνες και η οποία περιλαμβάνει τον χρόνο εύρεσης και πρόσληψης του προσωπικού από την επιχείρηση καθώς και την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (18 μήνες απασχόλησης). Στο χρόνο αυτό περιλαμβάνεται και το χρονικό διάστημα που τυχόν απαιτηθεί για πρόσληψη νέου, σε αντικατάσταση του αρχικά προσληφθέντος προσωπικού.

11. Ερώτηση: Στις επιδοτούμενες δαπάνες περιλαμβάνονται πλήρη μισθολογικά κόστη υφιστάμενου ή/και νεοπροσλαμβανόμενου άνεργου προσωπικού. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των εν λόγω δαπανών;

Απάντηση: Για να είναι επιλέξιμο το πλήρες μισθολογικό κόστος, θα πρέπει σωρευτικά:

- Να είναι άνεργος-η, εγγεγραμμένος-η στον ΟΑΕΔ τουλάχιστον μία μέρα πριν την πρόσληψή του (για το νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό)
- Να μην έχει προηγούμενη σχέση εξαρτημένης εργασίας με τον Φορέα Κ.ΑΛ.Ο. από τις 31/12/2024 έως και την πρόσληψη του (για το νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό)

- Να απασχοληθεί/απασχολείται σε αντικείμενο συναφές με τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου (για νεοπροσλαμβανόμενο και υφιστάμενο προσωπικό)
- Οι εργαζόμενοι να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη πλήρη ή μερική απασχόληση (μισθωτή εργασία), (για νεοπροσλαμβανόμενο και υφιστάμενο προσωπικό)
- Η εξόφληση μισθοδοσίας εργαζομένου να πραγματοποιείται από τον εταιρικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον λογαριασμό του εργαζομένου (νεοπροσλαμβανόμενο και υφιστάμενο)
- Οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) πρέπει να είναι πρόσθετες (δηλ. να προσαυξάνουν) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος αναφοράς, ήτοι το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα δημοσίευσης της πρόσκλησης (για νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό)
- Το επιδοτούμενο μισθολογικό και ασφαλιστικό κόστος για εργαζόμενο/ους (μη μέλος/μέλη), τόσο στις υφιστάμενες όσο και στη/ς νέα/νέες θέση/εις εργασίας που έχουν τις παρακάτω σχέσεις με τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο.: σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας) δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο των εργαζομένων. Σε περίπτωση νομικού προσώπου, η εν λόγω προϋπόθεση ισχύει για όλους τους εταίρους/μετόχους.

Επισημαίνεται ότι για να θεωρηθεί επιλέξιμη η πράξη βασική προϋπόθεση (υποχρέωση) είναι η δημιουργία ή η διατήρηση της/των θέσης/θέσεων εργασίας που αντιστοιχούν σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους ή μερικής απασχόλησης μισθωτής εργασίας (1,5 ΕΜΕ). Επισημαίνεται ότι οι δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης της νέας θέσης εργασίας δύνανται να καλύπτονται αθροιστικά και από αντίστοιχους (18) μήνες μερικής απασχόλησης υπό τον όρο ότι αφορούν το ίδιο συνεχόμενο διάστημα και καλύπτουν τις ανάγκες της ίδιας θέσης εργασίας [π.χ. 2 εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης (4 ωρών) που θα εργαστούν για διάστημα 18 μηνών για την ίδια θέση εργασίας (συμπληρωματικά και όχι παράλληλα)]

Επιπλέον για τους Υφιστάμενους Φορείς δεν είναι επιτρεπτή μείωση προσωπικού κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης, υπολογιζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα δημοσίευσης της πρόσκλησης.

12. Ερώτηση: Μπορούν να συμπεριληφθούν στις επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας, μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που απασχολούνται ή θα απασχοληθούν με σχέση εξαρτημένης εργασίας;

Απάντηση: Ναι, δύνανται να επιδοτηθούν μέλη του Φορέα Κ.Α.Λ.Ο. ως υφιστάμενο ή νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην απάντηση της ερώτησης α/α 11 του παρόντος αρχείου.

13. **Ερώτηση:** Η Πρόσκληση αναφέρει ότι για το Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου άνεργου Προσωπικού, οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) πρέπει να είναι πρόσθετες (δηλ. να προσαυξάνουν) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος αναφοράς, ήτοι το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα δημοσίευσης της πρόσκλησης. Σε περίπτωση που ο υφιστάμενος Φορέας Κ.Α.Λ.Θ. κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχει συμπληρώσει δωδεκάμηνο λειτουργίας, πώς υπολογίζονται οι Ε.Μ.Ε. βάσης;

Απάντηση: Στην περίπτωση αυτή, οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ), θα πρέπει να είναι πρόσθετες στις ΕΜΕ που έχει ο Φορέας από την έναρξη δραστηριοποίησής του έως και τον προηγούμενο μήνα πριν την δημοσίευσης της πρόσκλησης, δηλαδή έως και 30/9/2025.

14. **Ερώτηση:** Θα πρέπει ο/η νεοπροσλαμβανόμενος/η να απασχοληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου; Σε περίπτωση που αποχωρήσει ο/η νεοπροσλαμβανόμενος/η και δεν έχουν καλυφθεί οι δηλωμένοι κατά την υποβολή της πρότασης ανθρωπομήνες, μπορώ να προσλάβω νέο άτομο προς αντικατάστασή του;

Απάντηση: ΝΑΙ. Στην περίπτωση αποχώρησης του αρχικά νεοπροσληφθέντος προσωπικού ενώ δεν έχουν καλυφθεί οι δηλωμένοι κατά την υποβολή της πρότασης ανθρωπομήνες, ο φορέας θα πρέπει να προβεί σε αντικατάσταση αυτού σε εύλογο χρονικό διάστημα κατά την περίοδο υλοποίησης της πράξης. Κατά τη διάρκεια των 24 (μηνών) υλοποίησης της πράξης περιλαμβάνονται ο χρόνος εύρεσης και πρόσληψης του προσωπικού από την επιχείρηση, το χρονικό διάστημα που τυχόν απαιτηθεί για πρόσληψη νέου, σε αντικατάσταση του αρχικά προσληφθέντος προσωπικού καθώς και την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (18 μήνες απασχόλησης).

Στην περίπτωση αντικατάστασης εργαζομένου απαιτείται η υποβολή τροποποίησης, σύμφωνα με όσα ορίζονται αναλυτικά στο κεφ. 12.1.2 Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας της αναλυτικής Πρόσκλησης.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην απάντηση της ερώτησης α/α 11 του παρόντος αρχείου λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα και περιορισμούς όπως αναλύονται στην πρόσκληση.

15. **Ερώτηση:** Η Κατηγορία Δαπάνης «10. Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου» τι δαπάνες περιλαμβάνει, με ποιον τρόπο υπολογίζονται και με ποιον τρόπο πραγματοποιείται ο σχετικός έλεγχος; Οι άμοιβες συμβούλου είναι επιλέξιμη δαπάνη;

Απάντηση: Η ΚΔ 10.1 (Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου) αφορά σε λοιπές άμεσες και έμμεσες δαπάνες **για την υλοποίηση της πράξης**, που υπολογίζονται σύμφωνα με τη μέθοδο απλοποιημένου κόστους στο 40% του αθροίσματος των δαπανών της κατηγορίας 01 (υποκατηγορίες 01.09 + 01.10).

Λοιπές άμεσες και έμμεσες δαπάνες νοούνται οι δαπάνες που συσχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την επιλέξιμη δραστηριότητα και υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου στα πλαίσια της παρούσας Δράσης, είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες:

- Δαπάνες εξοπλισμού
- Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο
- Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών
- Λειτουργικές Δαπάνες
- Δαπάνες Λογισμικού
- Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης
- Έμμεσες Δαπάνες.

Ως εκ τούτου, οι δαπάνες συμβούλου οι οποίες σχετίζονται με την υλοποίηση της πράξης είναι επιλέξιμη δαπάνη για την εν λόγω ΚΔ.

Σε κάθε περίπτωση για την συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών. Επισημαίνεται ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διευκρινήσεις και οι μη επιλέξιμες δαπάνες όπως αναφέρονται στις παρ. 6.2, 6.3 και 6.4 της αναλυτικής πρόσκλησης.

16. Ερώτηση: Σε ποιο στάδιο πραγματοποιείται ο έλεγχος της διατήρησης των ΕΜΕ;

Απάντηση: Δεν είναι επιτρεπτή μείωση προσωπικού **κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης**, υπολογιζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα δημοσίευσης της πρόσκλησης.

Θα πρέπει να λαμβάνεται επίσης υπόψη ότι **για το νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό** οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) πρέπει να είναι πρόσθετες (δηλ. να προσαυξάνουν) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος αναφοράς, ήτοι το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα δημοσίευσης της πρόσκλησης.

Κατόπιν των ανωτέρω ο έλεγχος πραγματοποιείται καθόλη τη διάρκεια του έργου.

17. Ερώτηση: Για έναν υπό σύσταση φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που υποβάλει στη δράση, μπορεί ένα ή περισσότερα μέλη του να συμμετέχουν σε υποβολή πρότασης ενός άλλου υπό σύσταση ή/και υφιστάμενου φορέα Κ.Α.Λ.Ο στη δράση;

Απάντηση: ΟΧΙ.

Τα μέλη ενός υπό σύσταση φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης στη δράση ΔΕΝ μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη σε άλλον υπό σύσταση ή/και υφιστάμενο φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που υποβάλει επίσης αίτηση χρηματοδότησης πρόταση στη παρούσα δράση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι φυσικό/νομικό πρόσωπο

συμμετέχει σε παραπάνω από μία προτάσεις/επενδυτικά σχέδια θα απορρίπτονται στο σύνολό τους.

18. Ερώτηση: Υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Λ.Ο με κοινά μέλη μεταξύ τους (φυσικά πρόσωπα) μπορούν να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής στη δράση και οι 2 ή η ύπαρξη κοινών μελών είναι απαγορευτική;

Απάντηση: Για Υφιστάμενους φορείς, η ύπαρξη/συμμετοχή κοινών μελών δεν είναι απαγορευτική για τη Δράση καθώς σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αναλυτική πρόσκληση της Δράσης στο ΚΕΦ 4 ορίζεται στο σημείο α/α 13 για τους Υφιστάμενους φορείς ότι: " Να υποβάλουν έως μία επενδυτική πρόταση ανά ΑΦΜ. "

19. Ερώτηση: Για τους υφιστάμενους φορείς νεοπροσλαμβανόμενος νοείται ο εργαζόμενος για τον οποίο έγινε πρόσληψη μετά την προκήρυξη της πρόσκλησης ή μετά την οριστική υποβολή της ηλεκτρονικής υποβολής στη δράση;

Απάντηση: Ως νεοπροσλαμβανόμενο άνεργο προσωπικό για τη δράση για τους υφιστάμενους φορείς νοείται ο εργαζόμενος για τον οποίο έγινε πρόσληψη μετά την προκήρυξη της δράσης ήτοι 17/10/2025 και εφόσον πληροί το σωρευτικά το σύνολο των προϋποθέσεων στην απάντηση της ερώτηση α/α 11 του αρχείου. Το ίδιο ισχύει και για τα μέλη Κ.Α.Λ.Ο. που θα απασχοληθούν με σχέση εξαρτημένης εργασίας και επιθυμούν να επιδοτηθούν από τη δράση λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα και περιορισμούς όπως αναλύονται στην πρόσκληση.

20. Ερώτηση: Μία από τις προϋποθέσεις για την επιλεξιμότητα της δαπάνης νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού είναι ο εργαζόμενος «να μην έχει προηγούμενη σχέση εργασίας με το φορέα Κ.Α.Λ.Ο». Τί νοείται «σχέση εργασίας»;

Απάντηση: Ο νεοπροσλαμβανόμενος δε θα πρέπει να έχει οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας από τις 31/12/2024 έως και την πρόσληψή του στο πλαίσιο της παρούσας δράσης. Στην έννοια «σχέση εργασίας» δεν περιλαμβάνεται η πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Αυτό θα αποδεικνύεται προσκομίζοντας/υποβάλλοντας βεβαίωση προϋπηρεσίας από τον ΕΦΚΑ όπου θα καλύπτει το διάστημα από τις 31/12/2024 έως και την πρόσληψή του κατά την υλοποίηση της πράξης.

21. Ερώτηση: Κατά το αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου είναι δυνατό να υποβληθεί αίτημα πληρωμής μόνο για τις δαπάνες της Κ.Δ. 10.01 «Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου»;

Απάντηση: ΟΧΙ. Το αιτούμενο ποσό του κάθε αιτήματος επαλήθευσης δαπανών της Κ.Δ. 10 «Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου» υπολογίζεται κατ'

αναλογία του 40% των δαπανών του αιτήματος ελέγχου για την Κ.Δ. 01 «Δαπάνες Προσωπικού».

22. Ερώτηση: Στην περίπτωση που το μισθολογικό κόστος του ήδη υφιστάμενου προσωπικού υπερβαίνει τα μέγιστα όρια όπως ορίζονται από την Δράση, αυτό θα καλύπτεται στο 100% από την επιχορήγηση/ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου ή μόνο μέχρι το μέγιστο, ενώ το υπερβαίνον θα καλύπτεται αποκλειστικά με ίδια κεφάλαια;

Απάντηση:

Στην περίπτωση που ένας εργαζόμενος αμείβεται με ποσό που υπερβαίνει το μέγιστο επιλέξιμο κόστος σύμφωνα με τα οριζόμενα στα πλαίσια της Δράσης ο φορέας Κ.ΑΛ.Ο δύναται να καταβάλει το υπερβάλλον ποσό με ίδια κεφάλαια.

Το επιχορηγούμενο ποσό αφορά το ποσό που αντιστοιχεί στο μέγιστο επιλέξιμο κόστος σύμφωνα με την Πρόσκληση.

Σε κάθε περίπτωση το σύνολο της μισθοδοσίας θα αποτελέσει αντικείμενο παρακολούθησης και ελέγχου.

23. Ερώτηση: Προκειμένου να αποδείξουμε την εργασιακή εμπειρία ενός ατόμου που τηρούσε ατομική επιχείρηση. Πως θα αποδείξουμε τη συναφεία της επαγγελματικής εμπειρίας με τον ΚΑΔ δραστηριότητας;

Απάντηση: Προκειμένου να επιβεβαιωθεί η εργασιακή εμπειρία ενός ατόμου που τηρούσε ατομική επιχείρηση αρκεί να υποβληθούν ως αποδεικτικά τεκμηρίωσης της ειδικότητας:

α) εκτύπωση της προσωποποιημένης πληροφόρησης myaade όπου είναι εμφανής η έναρξη της επιχείρησης ή πιθανή διακοπή της, καθώς και ο/οι σχετικοί ΚΑΔ

β) τα αντίστοιχα έντυπα Ε3.

24. Ερώτηση: Πως ακριβώς θα υπολογιστεί η βαθμολογία για την εργασιακή εμπειρία των μελών του φορέα. Τι βαθμολογία θα λάβει φορέας όπου τα μέλη του διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία συναφή με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου ως εξής:

Μέλος Α – 2 έτη & 3 μήνες,

Μέλος Β – 1 έτος & 8 μήνες,

Μέλος Γ – 7 μήνες,

Μέλος Δ- 3 έτη και 6 μήνες και

Μέλος Ε – 3 μήνες ;

Απάντηση: Προκειμένου να υπολογιστεί η βαθμολογία για την εργασιακή εμπειρία των μελών του φορέα που διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία συναφή με τον ΚΑΔ

δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου, προσμετρώνται τα έτη εμπειρίας ανά μέλος και λαμβάνει βαθμολογία 2 βαθμοί ανά πλήρες έτος.

Στην περίπτωση που η συνάφεια επαγγελματικής εμπειρίας ισοδυναμεί σε μονάδες μέτρησης μηνών τότε η στρογγυλοποίηση θα γίνεται στον πλησιέστερο ακέραιο για το ηλικίο μήνες/έτος (το ακριβώς στην μέση στρογγυλοποιείται προς τα πάνω, ενώ η μέγιστη βαθμολογία για φορέα ΚΑΛΟ είναι 10 μονάδες.

Στην συγκεκριμένη περίπτωση ο Φορέας θα λάβει την εξής βαθμολογία:

Μέλος Α – 4 βαθμοί,
Μέλος Β – 4 βαθμοί,
Μέλος Γ – 2 βαθμοί,
Μέλος Δ- 8 βαθμοί και
Μέλος Ε – 0 βαθμοί.
Σύνολο 18 βαθμοί.

Καθώς όμως το μέγιστο όριο του κριτηρίου είναι τα 10 βαθμοί, ο φορέας θα λάβει την μέγιστη βαθμολογία κριτηρίου ήτοι 10 βαθμοί.

25. **Ερώτηση:** Είναι επιλέξιμη δαπάνη το συνολικό κόστος εργαζομένου είτε υφιστάμενου είτε νεοπροσλαμβανόμενου ο οποίος εργάζεται ή θα εργαστεί στο φορέα με το καθεστώς της τηλεργασίας;

Απάντηση: ΟΧΙ. Ο εργαζόμενος θα πρέπει να εργάζεται στον δηλωθέντα τόπο υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου. ΜΟΝΟ σε τεκμηριωμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες η καθημερινή μετακίνηση ενός ατόμου προς την εργασία του καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη και επώδυνη λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας (π.χ. ποσοστό αναπηρίας, χρόνια ασθένεια), δύναται το άτομο αυτό να προσφέρει τις υπηρεσίες του μέσω τηλεργασίας από τον τόπο της κατοικίας του.

26. **Ερώτηση:** Σχετικά με το βαθμολογούμενο κριτήριο Α3, εάν ένα μέλος του φορέα έχει περισσότερα του ενός πτυχίου συναφές με το επιχειρηματικό σχέδιο θα βαθμολογηθούν όλα; Υπάρχει διαφορά στη βαθμολογία ανάλογα με τη βαθμίδα του πτυχίου πχ. μεταδευτεροβάθμιας, μεταπτυχιακό κλπ;

Απάντηση: Στο βαθμολογούμενο κριτήριο Α3 - *Υπαρξη πιστοποιητικού σπουδών / επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου*, βαθμολογείται ένα μόνο πιστοποιητικό συναφές με το επιχειρηματικό σχέδιο για κάθε μέλος του φορέα, ασχέτως της βαθμίδας του πτυχίου.

27. **Ερώτηση:** Η Δράση απευθύνεται αποκλειστικά σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις; Επιχείρηση με 60 ΕΜΕ δύναται να είναι δυνητικός δικαιούχος;

Απάντηση: ΝΑΙ. Σύμφωνα με το ΚΕΦ 4 της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης μία από τις προϋποθέσεις συμμετοχής είναι «Να περιλαμβάνονται στις Πολύ μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (και στο Παράρτημα V της παρούσας).»

Επίσης σύμφωνα με τα οριζόμενα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ «Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.»

28. **Ερώτηση:** Υφιστάμενη ΑΜΚΕ που κάνει αίτηση εγγραφής στο ειδικό Μητρώο ΚΑΛΟ του Υπουργείου Εργασίας και δεν έχει προλάβει να λάβει Οριστική Βεβαίωση Εγγραφής από το Μητρώο είναι επιλέξιμη ως υπό σύσταση;

Απάντηση: ΟΧΙ. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πλαίσιο της παρούσας δράσης:

- **Υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Ο ορίζονται οι φορείς που έχουν συσταθεί πριν τη δημοσίευση της παρούσας πρόσκλησης.** Επιπλέον στο σημείο α/α 2 του ΚΕΦ 4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ για τους υφιστάμενους φορείς ορίζεται ότι: «Να **διαθέτουν** βεβαίωση εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και πιστοποιητικό μέλους για το τρέχον έτος (το πιστοποιητικό μέλους αφορά φορείς με εγγραφή στο Μητρώο πάνω από ένα έτος) έως την ημέρα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.»

Επισημαίνεται ότι η εν λόγω βεβαίωση εγγραφής είναι απαιτούμενο δικαιολογητικό συμμετοχής για την αίτηση χρηματοδότησης και η μη υποβολή αυτού καθιστά την αίτηση ως μη πλήρης δικαιολογητικών.

- **Υπό σύσταση Φορείς Κ.Α.Ο. για τη δράση είναι οι φορείς οι οποίοι θα συσταθούν και θα ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους (απόκτηση ΑΦΜ, έναρξη ΔΟΥ) μετά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.** Επιπλέον στο σημείο α/α 1 του ΚΕΦ 4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ για τους Υπό σύσταση φορείς ορίζεται ότι: «Οι υπό σύσταση Φορείς Κ.Α.Ο. θα πρέπει να έχουν υποβάλει αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Φορέων Κ.Α.Ο. κατόπιν της δημοσίευσης της πρόσκλησης της δράσης και πριν την υποβολή της αίτησής τους στην δράση και θα ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους (έναρξη εργασιών στην Δ.Ο.Υ.) μετά την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησής τους στην πρόσκληση της δράσης.»

Κατόπιν των ανωτέρω, φορέας που έχει κάνει **έναρξη πριν την δημοσίευση της παρούσας Πρόσκλησης θεωρείται για τη Δράση Υφιστάμενος φορέας** και θα πρέπει

να διαθέτει Βεβαίωση Εγγραφής από το Μητρώο φορέων Κ.Α.Λ.Ο. έως την ημέρα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης καθώς και να πληροί το σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων ως ορίζονται στο ΚΕΦ 4 της πρόσκλησης ώστε να κριθεί δυνητικά επιλέξιμος φορέας για την παρούσα δράση.

29. Ερώτηση: Φορέας Κ.Α.Λ.Ο. επιθυμεί να προσλάβει ως νέο προσωπικό ένα (1) μέλος του φορέα καθώς και τη σύζυγο του εν λόγω μέλους. Συνιστούν οι συγκεκριμένες προσλήψεις επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο της Δράσης;

Απάντηση: Σύμφωνα με την αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και συγκεκριμένα το κεφ. 6.2, " Το επιδοτούμενο μισθολογικό και ασφαλιστικό κόστος για εργαζόμενο/ους (μη μέλος/μέλη), τόσο στις υφιστάμενες όσο και στη/ις νέα/νέες θέση/εις εργασίας που έχουν τις παρακάτω σχέσεις με τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο.: σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας) δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο των εργαζομένων."

Κατά συνέπεια οι συγκεκριμένες προσλήψεις (μέλους και της συζύγου του) συνιστούν επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο της Δράσης για 18 μήνες ο καθένας.

30. Ερώτηση: Είναι επιλέξιμος τρόπος εξόφλησης της μισθοδοσίας του εργαζομένου η κατάθεση μετρητών στον λογαριασμό του εργαζομένου από τον δικαιούχο;

Απάντηση: ΟΧΙ. Δεν είναι επιλέξιμος τρόπος εξόφλησης της μισθοδοσίας η κατάθεση μετρητών στον λογαριασμό του εργαζομένου από τον δικαιούχο, καθώς σύμφωνα με το ΚΕΦ. 11.2 – Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικού Σχεδίου της αναλυτικής Πρόσκλησης της δράσης «Σε περίπτωση που η εξόφληση αφορά πληρωμή μισθοδοσίας εργαζομένου αυτή θα πρέπει να πραγματοποιείται από τον εταιρικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον λογαριασμό του εργαζομένου και να τεκμηριώνεται επαρκής διαδρομή ελέγχου από την οποία θα προκύπτει μεταξύ άλλων και η επωνυμία του εργαζομένου στον λογαριασμό που πραγματοποιήθηκε η εξόφληση.»

Με την κατάθεση μετρητών στον λογαριασμό του εργαζομένου από τον δικαιούχο δεν μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκής διαδρομή ελέγχου και συνεπώς είναι μη επιλέξιμος τρόπος εξόφλησης στη παρούσα δράση.

31. Ερώτηση: Ποια είναι τα δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης - νόμιμης λειτουργίας για ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. και Α.Μ.Κ.Ε.;

Απάντηση: i) Για ΚΟΙ.Σ.Π.Ε τα δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης αφορούν τα προβλεπόμενα από το θεσμικό πλαίσιο του Ν. 2716/1999 (άρθρο 12) και συγκεκριμένα αναφέρεται ως:

"Η σύσταση των Κοι.Σ.Π.Ε. ρυθμίζεται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986 (ΦΕΚ 196 Α'). Απαιτείται άδεια σκοπιμότητας, η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας μετά από εξέταση του προτεινόμενου καταστατικού και αφού ληφθούν υπόψη οι δυνατότητες των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, τα αναπτυξιακά δεδομένα της περιοχής δράσης και η γνώμη του Τομέα Ψυχικής Υγείας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 4 έως 8 του άρθρου 1 του ν.1667/ 1986 εκτός από τα εδάφια δ' και ε' της παρ. 4."

Σύμφωνα με τη παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986 (ΦΕΚ 196 Α') αναφέρεται ρητά:

"Για τη σύσταση συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού που υπογράφεται από δεκαπέντε τουλάχιστον πρόσωπα και καταχώρηση του καταστατικού στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός σύμφωνα με την παράγραφο 6 αυτού του άρθρου. Αν πρόκειται για καταναλωτικό συνεταιρισμό το καταστατικό υπογράφεται από εκατό τουλάχιστον πρόσωπα. Απαιτείται άδεια σκοπιμότητας, η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας μετά από εξέταση του προτεινόμενου καταστατικού και αφού ληφθούν υπόψη οι δυνατότητες των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, τα αναπτυξιακά δεδομένα της περιοχής δράσης και η γνώμη του Τομέα Ψυχικής Υγείας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 4 έως 8 του άρθρου 1 του ν.1667/ 1986 εκτός από τα εδάφια δ' και ε' της παρ. 4."

Συνεπώς απαιτούνται:

- α) Ιδρυτικό Καταστατικό υπογεγραμμένο από τα μέλη με τυχόν τροποποιήσεις (ή ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό)
- β) Άδεια σκοπιμότητας από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας ή αντίστοιχη Βεβαίωση εγγραφής από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας
- δ) Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου για τη συγκρότησή του (ορισμός Προέδρου, Αντιπροέδρου κ.λπ.) με την ισχύουσα σύνθεση και ισχύουσα εκπροσώπηση.
- ε) Πρόσφατο Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης με την ισχύουσα σύνθεση των μελών και ορισμού Εποπτικού Συμβουλίου

ii) Οι Αστικές Εταιρίες ως φορείς Κ.Α.Λ.Ο και σύμφωνα με τα οριζόμενα του Ν. 4430/2016 θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων όπως ορίζονται στην παρ δ' του άρθρου 3 (του Ν. 4430/2016).

Τα δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης της εν λόγω νομικής μορφής αφορούν σε :

- α) Καταστατικό σύστασης υπογεγραμμένο και θεωρημένο με όλες τις τροποποιήσεις (ή ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό)
- β) Βεβαίωση καταχώρισης στο ΓΕΜΗ.

β) Βεβαίωση εκπροσώπησης από το ΓΕΜΗ σε ισχύ ή/και Πρόσφατο Πρακτικό ορισμού νόμιμου εκπροσώπου

γ) Απόφαση Διοικητικού Οργάνου (εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό)

δ) Πρακτικό Γ.Σ. με την ισχύουσα μετοχική σύνθεση (εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό)

Για όλες τις επιλέξιμες νομικές μορφές απαιτούνται:

- Πρόσφατη Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ / Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο (Βεβαίωση περί τροποποιήσεων καταστατικού).
- Βεβαίωση εγγραφής ή βεβαίωση καταχώρησης τροποποίησης καταστατικού στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής.

32. Ερώτηση: Στην σύνθεση Φορέα συμμετέχει ένα μέλος ως πολίτης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης άλλης εθνικής καταγωγής ο οποίος διαθέτει ελληνικό ΑΦΜ. Αρκεί η υποβολή του Παραρτήματος Διπλώματος (Diploma Supplement) του τίτλου σπουδών;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ για την τεκμηρίωση της βαθμολογίας του κριτηρίου Α3 υποβάλλονται Πιστοποιητικά Αποδεικτικά σπουδών συναφή με το επιχειρηματικό σχέδιο Μεταπτυχιακός Τίτλος σπουδών ή Πτυχίο Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι (ή ισότιμης προς αυτή, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. με προσκόμιση του σχετικού πιστοποιητικού) κλπ.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχει αναγνώριση ΔΟΑΤΑΠ τότε ο τίτλος σπουδών **ΔΕΝ** θα ληφθεί υπόψη στην μοριοδότηση/βαθμολόγηση.

33. Ερώτηση: Η πρακτική άσκηση λαμβάνεται ως επαγγελματική εμπειρία?

Απάντηση: Η πρακτική άσκηση δεν λαμβάνεται υπόψη ως επαγγελματική εμπειρία

34. Ερώτηση: Πως ορίζονται οι μακροχρόνια άνεργοι για τη συγκεκριμένη δράση; Με ποιο έγγραφο αποδεικνύεται;

Απάντηση: Μακροχρόνια άνεργοι θεωρούνται οι πολίτες που έχουν παραμείνει άνεργοι για διάστημα άνω των 12 μηνών. Η ανεργία πρέπει να προκύπτει από δελτίο ανεργίας θεωρημένο αδιάλειπτα από τον ΟΑΕΔ για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα. Επομένως θα πρέπει να προσκομιστεί σχετική βεβαίωση κάρτας ανεργίας σε ισχύ, από την πλατφόρμα της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) ή του Gov.gr, όπου επιλέγεται η υπηρεσία "Βεβαίωση χρόνου ανεργίας" ή "Βεβαίωση χρόνου

επιδοτούμενης ανεργίας" (αν είστε επιδοτούμενος), και η βεβαίωση θα πρέπει να αναγράφει το χρονικό διάστημα ανεργίας έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ή έστω μιας εβδομάδας πριν την ημερομηνία υποβολής.

Επισημαίνεται ότι στα πλαίσια της παρούσας δράσης στις ειδικές ομάδες πληθυσμού ανήκουν οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε (25) ετών και άνω των πενήντα (50) ετών.

35. Ερώτηση: Στο ΚΕΦ 6.2 της πρόσκλησης αναφέρει ότι «Οι δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης της νέας θέσης εργασίας δύνανται να καλύπτονται αθροιστικά και από αντίστοιχους (18) μήνες μερικής απασχόλησης υπό τον όρο ότι αφορούν το ίδιο συνεχόμενο διάστημα και καλύπτουν τις ανάγκες της ίδιας θέσης εργασίας [π.χ. 2 εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης (4 ωρών) που θα εργαστούν για διάστημα 18 μηνών για την ίδια θέση εργασίας (συμπληρωματικά και όχι παράλληλα)].»

Μπορεί ένας φορέας να αιτηθεί την επιχορήγηση μισθολογικού κόστους της εν λόγω θέσης εργασίας για 18 μήνες με 2 άτομα και καθεστώς μερικής απασχόλησης 6ωρης και 2ωρης αντίστοιχα;

Απάντηση: ΝΑΙ. Το μισθολογικό κόστος για υφιστάμενο ή/και νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό με καθεστώς απασχόλησης 6ωρης ή/και 2ωρης εργασίας είναι επιλέξιμο στα πλαίσια της παρούσας δράσης αρκεί να πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων για την επιλεξιμότητα των δαπανών.

36. Ερώτηση: Στο Κριτήριο Αξιολόγησης Γ.1 – «Δημιουργία ή διατήρηση πρόσθετης (πέραν της υποχρεωτικής μίας) θέσης απασχόλησης (για διάστημα τουλάχιστον 18 μηνών)», αναφέρεται ότι εξετάζεται η δέσμευση του φορέα για τη δημιουργία ή διατήρηση για «δεύτερη θέση εργασίας που αντιστοιχεί σε ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας».

Φορέας που προτίθεται να αιτηθεί δαπάνες για τη δημιουργία ή/και τη διατήρηση δύο (2) νέων θέσεων εργασίας **επιπρόσθετων** της υποχρεωτικής θέσης εργασίας, πχ μία (1) θέση εργασίας για 9 μήνες πλήρους απασχόλησης και μία (1) θέση εργασίας για 10 μήνες 4ωρης απασχόλησης, ποια είναι η βαθμολογία που θα λάβει στο εν λόγω κριτήριο;

Απάντηση: Στο Κριτήριο Αξιολόγησης Γ.1 βαθμολογείται ο αριθμός Ανθρωπομηνών οποιασδήποτε πρόσθετης/πρόσθετων θέσης/ων εργασίας που προτίθεται να δημιουργήσει ή/και να διατηρήσει ο Φορέας (πέραν της υποχρεωτικής μίας θέσης απασχόλησης), έως 18 ανθρωπομήνες αθροιστικά, ανεξαρτήτου του αριθμού των πρόσθετων θέσεων εργασίας.

Κατά συνέπεια, ο φορέας που προτίθεται να δημιουργήσει ή/και να διατηρήσει επιπρόσθετα 2 θέσεις εργασίας ως:

- 1 θέση διάρκειας 9 μηνών πλήρους απασχόλησης (ήτοι 9 ΑΠΑ) και
- 1 θέση διάρκειας 10 μηνών μερικής -4ωρης- απασχόλησης (ήτοι 5 ΑΠΑ)

Θα λάβει αθροιστικά βαθμολογία 30 βαθμών καθώς το άθροισμα αντιστοιχεί σε 14 ΑΠΑ

Επισημαίνεται ότι οι 2 επιπρόσθετες Θέσεις Εργασίας για να είναι επιλέξιμες για τη Δράση θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας δαπανών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αναλυτική πρόσκληση.

37. Ερώτηση: Στο ΚΕΦ 6.2 της αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης παρουσιάζεται το μέγιστο επιλέξιμο κόστος ανά ανθρωπομήνα, ανάλογα με το εκπαιδευτικό επίπεδο του ωφελούμενου. Για έναν ωφελούμενο με πτυχίο ανώτερης σχολής πώς είναι το μέγιστο επιλέξιμο κόστος ανά ανθρωπομήνα που μπορεί να αιτηθεί;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον πίνακα που παρατίθεται στο ΚΕΦ 6.2 της αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης σχετικά με το μέγιστο επιλέξιμο κόστος ανά ανθρωπομήνα η 1η κατηγορία αφορά τίτλους σπουδών επιπέδου **1 έως 5** και η 2η κατηγορία αφορά τίτλους σπουδών επιπέδου **6 έως 8** όπως αναλύονται στους Τύπους Προσόντων του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ)

<https://proson.eoppep.gr/el/QualificationTypes>

Συνεπώς τα πτυχία ανωτέρων σχολών ανήκουν στην 1^η κατηγορία με το μέγιστο επιλέξιμο κόστος ανά ανθρωπομήνα τα 1.200€.